

رسیله و رسمیله تابعه

محله رسیله هدایت

غیاله ویمهالیه همچنان

نمشنه

نایق، نسته نیمهان

Marta

(رسیله هدایت رسیله همچنان در دستیار) رسیله هدایت هدایت:

رسیله هدایت رسیله همچنان

(رسیله هدایت رسیله همچنان در دستیار) رسیله هدایت رسیله همچنان

تفکرات مارکوس اُرلیوس

پندنامه مارکوس قیصر روم

لکسیون

نشر نگاه معاصر

ترجمه عبد الرحیم طالبوف

به کوشش فرامرز معتمددزفولی

فهرست مطالب

۹	پیشگفتار
۲۱	افادة مخصوصه
۲۷	فصل اول
۳۹	فصل دوم
۴۷	فصل سیم
۵۵	فصل چهارم
۶۵	فصل پنجم
۷۷	فصل ششم
۸۷	فصل هفتم
۹۹	فصل هشتم
۱۱۳	فصل نهم
۱۲۳	فصل دهم
۱۳۳	فصل یازدهم
۱۴۳	فصل دوازدهم

پیشگفتار

تأملات مارکوس اورلیوس برای نخستین بار نزدیک به صد و سی سال پیش با نام پندنامه مارکوس قیصر روم و «تفکرات» توسط طالبوف (۱۲۹۱-۱۲۱۳ش) یکی از مهم‌ترین روشنفکران دوره مشروطه به فارسی ترجمه شد. اکنون این متن پیش روی ماست، صفحه نخست رساله نشان از آن دارد که با متن و مترجمی جدی سرو کارداریم: «در این‌که برای خودی خود، لازم‌تر از همه چیست؟» و چند خط پایین‌تر: «حالا وقت نیست تشخیص صورت انسانیت صاحبان نفس قوی را بکنیم، وقت است فی الواقع چنان باشیم». از میان همین کلمات و چند جمله بالا، عزم بلند طالبوف وقدرت اگزیستانسیال روح کلام او از خلال فاصله دورانی و قرنی پیش تا به امروز بز دید می‌آید و آن را حسن می‌کنیم. هنگامه‌ای که او به انتخاب و ترجمه این اثر همت نهاده بود اخلاق و دین، بیشتر از هر چیز به همراه جامعه‌ای در حال زوال، سیر سقوط و قهقهه‌ای خود را در ظاهرگرایی و قشریت می‌یمودند. زمانه‌ای که در آن، عصر صدراعظم‌های دولت خواه و ترقی خواهی چون میرزا تقی خان امیرکبیر و میرزا حسین خان سپهسالار به پایان آمده بود و دوران مليجک‌ها و امین‌السلطان‌ها فرارسیده و ناصرالدین‌شاه مستأصل، که اکنون مستبدی پیراست، در چنگال گریه‌رقسانی‌های آنها به روزمرگی ایام می‌گذرانید.

اما ترجمه اثر به پیشگاه و لیعهد سال‌خورده و کودک خلقی است – مظفرالدین‌شاه – که همه ترقی خواهان بعد از بن‌بست عهد ناصری، چشم امیدشان به اوست. شاید به همین دلیل طالبوف برای برونو رفت از این وضعیت در مقدمه به استناد آن‌که: «قوت سخن تابع دو چیز است؛ یکی آن‌که شدت تأثیرکه سخن را از روی شور و هیجان طبیعی بگویند» و دیگر «برتری و